

A' ROMAI TSÁSZÁRI ES AP. KIRALYI FELSEG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBŐL Kedden 1. Mártiusban 1791.

*Minden-féle belső és külső rövid meg-
jegyzések.*

A' mi Felséges Atyánk II-dik *Leopold* egész Fel-
séges Udvarával és Felséges Vendégeivel ed-
gyütt kivant egészséges állapotban léven, ezen Fár-
sáangi napokban külömb külömb féle mulattságok al-
gyönyörködtek magokat ő Felségek és egész Béts.
— A' F. Nápolyi Kiralynak innen lejendő el-me-
neteléről sok féle értelemben vagynak; annál-is in-
kább; mivel ezen Felség a' mi Várolunkat annyira
meg kedvellette, hogy egy nagy tárlasagban, a'
mint belzellenek, azt mondotta légyen: inkább sze-
retné ha Nápoly Bétshez volna közelebb mint Ro-
mához. Azt tudjuk, hogy a' mi F. Fejedelmünk és
Királyunk maga-is kedves Fijának a' *Toskánai Her-
tze-*

tzegebe való bé-iktatására Toskánába szándékoz-
 ván, edgyütt fognak indulni; de mikor? nem tuda-
 tik. Némellyek azt akarják hinni, hogy ő Felsé-
 gek éppen Nagy Péntekre kívánnának mindketten
 Romában lenni, és a' Húsvét innepét ott töltvén,
 a' mi Felséges Urunk Belgiumban is megfordulván,
 a' *Toskánai* Hertzegét is helybe állítván, ugy jöne
 Septemberre Prágába, hól magát Cseh Királynak
 koronáztatni tökéletes szándéka. — Az Ország' 67
 Czikkeljei tegnap előtt küldetének. le ő Felségétől
 Pofonyba, hól tegnap és ma közönséges Gyülések
 fogtak tartatni; de hogy és mint, ma várjuk a' tu-
 dolítáfsokat arról — hogy az Ország gyülése nem
 sokáig fog tartani, mindenek az itélik. — *Pápáról*
ezt írják: „A' mi N. Zala Vgyénk ezen hónapnak
 22-dikén tartandó Gyüléseből *Reprezentátiot* akar
 a' Királynak a' Vallás dolgában adott kegyelmes
 végezése ellen küldeni; és egyzer'smind a' maga
 Követjeit *Spifits* és *Somfits* Urakat, mint hideg R.
 Katholikusokat vissza akarja hívni. — Sőt a' mi
 nagyobb hazugság, itt azt hirtelik némellyek, hogy
 ezen *Deputátus* Uraknak 40 forint *Diurnumjak* vól-
 na a' Protestánsoktól, mely nevettségre méltó azok
 előtt, kik ezen bölts *Députátus* Urakat esmerik, és
 a' dologba bejebb nézhetnek. — Az éppen mái
 napon indult hírek szerint, a' F. Erdélyi, már a'
 Magyar országitól, az Ország Törvényeinek ereje
 mellett el vállaltatott Kantzellária, holnap délelöt-
 ti 9 órakor, F. Udvari *Hofmester* Hertzeg *Stáhrem-
 berg* által fog Instelláltatni, és a' maga hajdani e-
 réjébe és hatalmába vissza-tétetni — már is ennek
 Tagjai külön kézre kezdettenek dolgozni. — A' F.
 Magyar Kantzellária épületéből el-fognaé költözni?
 — és ha el — hová? a' még nem tudatik; mert
 a' mint mindeneknek tudokra lehet, a' vólt Erdél-
 lyi Kantzelláriának hajdani épületei Gróf *Nádasdi-
 nak* 64-ezer forintokban el-adatott vala. De erről
 a' Haza és Kantzellária Attya ő Felsége fog gon-
 doskodni. — Ugy értjük hogy ezen Erdélyi Kan-
 tzellárián, eddig vólt Kormány-székbéli Tanátsos
 Gróf

Gróf *Bethlen* Jofef Ur ő Nga, és az eddig Fogaras földi volt fő Kapitány *Rosenfeld* András Ur ő Exc. ja Tanácsosok és Referendariusok lettenek, Mélt. *Zeik* Dániel eddig volt Kormány-székbéli Tanács Urral edgyütt. — Az Orzágtól pedig Udvari Titoknakságra a' Kantzellárián Resolváltattaknak lenni mondatnak *Strauzenburg* és *Fidn* Dániel Urak. — Ugyan ezen Erdelyi Kantzellárián, *Lipták* Márton Ur, ki nem régiben ő Felségétől Nemesi jussal ajándékoztaték meg, most *Concipistává* lett. Eddig volt *Prothokolista Felszegi* György Ur Expeditorrá; eddig volt *Concipista Csedő* László Ur pedig *Prothokolistává*. — Ki légyen az Erdelyi fő Kantzellarius? azt az Ország és a' Király fogja a' mind a' 3 Valláson lévő 6 Kándidátusokból meg-tenni. Minden Erdélyi Levélből ugy nézhetjük - ki, hogy a' mostani fő Kormányozóját, kinél még ezen Orzágska egy Kormányozóját-is jobban nem szerette, nagy szomorusággal botsáttaná el, annál-is inkább, mivel ezen 2 nagy rang t. i. a' Kantzelláriusi és Gubernátori egy mértékü Rangokká tétettek. — A' *Posonyi* Levelek szerint az életének 65 dik esztendejében, ezen hónapnak 23 - dikán meg-halálozott Gr *Pálfy* János Ur ő Exja meg-hidegült tetemei, a' múlt Szombaton, délutáni 4 órakor *Posonyban* minden hadi-tisztesség-tétellel, nyugodalomra tétének.

A' *Temesvárról* érkezett Levelek egy különös és tsak alig várhatott ujjsággal láttatnak kedveskedni. Azt a' hirt hozták, ugyan-is ezek a' napokban hozzánk, hogy a' *Szisztovban* lévő Békelesség tanácskozásánál volt *Pruszizus* Követ *Marquis Lukhesini* Ur innen el ment, és ezen hón. 15-dikén *Temesvárt* ment volna keresztül. Ugyan ez okozta vala, hogy lokan azt gondolnák, hogy már a' békelességnek elől-járó punktumai tökéletességre mentenek volna; de már most esik tudunkra, hogy ezen Követ a' *Török* Követek által rajta tétetett némely tsufságok és fenyegetődzések miatt, hagyta oda *Szisztovat*. A' *Pruszizus* és a' *Török* Követek között a' Gyűlésben bizonyos lértő szó tserék estenek, mellyek között

a' Török Követ öszve szoritott öklét jó magalsan fel emelvén, a' *Férioba* akará tsinálni a' Sylogismust — söt bizonyosnak mondják, hogy ezen Követnek 2 Tselédjei a' Törökök által meg is ölettek. Mindezek egyenes ujjal mutatják, hogy a' Konstantinápolyi Univerfitásban a' *Jus Gentium* más módal tanittatik mint másut — de akár hogy légyen a' dolog.

A' Jánváriusnak 25-dikén költ Moldovai különös tudósítások szerint a' *Brailov* Várában lévő Törökök ez előtt egy néhány nappal a' *Galatz* mellett lévő könnyü Muszka katonákra egy véletlen rohont tettek, és az ott lévő Muszka hajós-sergets-kére hasonló-képpen; mint egy 200 Kozákokat és Szabad seregbélieket le-appritottanak, és a' hajós sergets-kében-is sok károkat tettek. — — — Ezen időben, a' mint mondatik Gr. *Szuvarov* éppen *Burláthban* vala, és mihelyt ezen történetről tudósítást veve, azonnal nagy fietséggel mene *Galatzba*, és sok Sergeknek, mellyek már téli szállásba valának parantsolatot ada, hogy elébb mozduljanak, a' kik pedig még útban valának, azokat meg-állittatá, és a' két közelebb talált Gránátéros Batalionokat a' *Maxinéni* el-hagyott Táborba küldé, a' hová ezek fietséggel meg-is érkeztenek és föld Kunyhokban (hurubákban) feküsznek. A' hátrább el-szállított könnyü Lovas-sergek-is azonnal előre mozdultanak. Midön ezen rendeléseket megtette volna *Szuvarov*, Jász Városába indult sielve, hogy Hertzeg *Potemkinnel* személy szerint tanátskozzék. A' *Galatznál* állott hajós-sereg, a' múlt hónapnak 24-dikén *Kersonból* érkezett 30 hajókkal erőlitetett-meg, mely hajókon 4 Batalion *Szaparági* Kozákok valának, és már ezen hajós sereg 100 hajókból áll, mellyeken mint egy 12 ezerből álló csak nem leg-keményebb fegyveresek találtnak. — — Azonban a' Török erő *Galatz* Várában ki-mondhatatlanúl nagyobbittak. Innen minden Kereszténynek és 'Sidónak ki-kelletett költözni, hogy a' Vár örző Törököknek elég helyek légyen. — Ha ez

igaz, minthogy a' Bétsi Udvari Német Ujjságban-is ki hirdettetett, és minden más Levelek is egy szivel és szájjal erősitik, így még a' Fárságon bizonyoson Muzka Nótán fog a' Porta tántzolni — vagy eddig-is, míg ezen Levelünk Olvasóink' kezekbe mennek, már meg tántzoltattak. — A' Belgiumi nép, a' mostani tsendességnek helyre állittatásával maga kívánnya és kéri, hogy némely viszsa élések és meg-rögzött rossz szokások, mint olyan hazamétéllyei, melyek a' belső zenebona által az Országjokat illy nagy nyomorúságra hozni segítették, töröltsenek el. — Az Istennek minden tsapásai között leg-súlyosabb tsapása a' belső zenebona, hol a' Nemzet maga Nemzetét, a' Haza maga magát szokta semmivé tenni. Ettől őrizze az Isten Hazánkat Nemzetünket. — *Lütikhben* is meg-folytódott a' belső mételey — tsendesség vagyon. A' Hertzegegi Püspök bé-érkezett 13-dikán a' múlt hónapnak, és nagy ágyu-ropogások és harang szó között fogadtatván, 14-dikben a' *Téged Isten ditsérünk is* el énekeltek. — Az *Exekúzion* meg jelent Sergeknek költsége egy Tallerra ment; hát még a' mit a' zenebona katonák költettek. Egy belső zenebonából tökéletesen ki-gyogyult Orzágnak 100 esztendő kelletik tökéletes helyre állására.

Bétsi különös jegyzések.

A' mi Portával való békeféségünk minden órán közönségesse léfzen. — Az Oláh-orzági Szabad-sereg is, melynek Vezére Májor *Kláin* vala, el bomlott, és *Kláin* mégyen az első N. gyalog Székely Sereghez Májornak. Az Arnóták Májora *Ivánovits* is ugyan ezen Sereghez mégyen Kapitánynak. — Itt mindenek azt beszélik, hogy a' Nápollyi Király és a' mi F. Királyunk ezen hónapnak 14-dikén indúlnak Bétsből, és F. Királynak egészzen Romáig mégyen kedves Vendégjével. — Az Özvegy Gr. *Pály* Jánosné a' maga özvegyi tápiáltására nyert 12-ezer esztendei fizetést egész élete fogy.

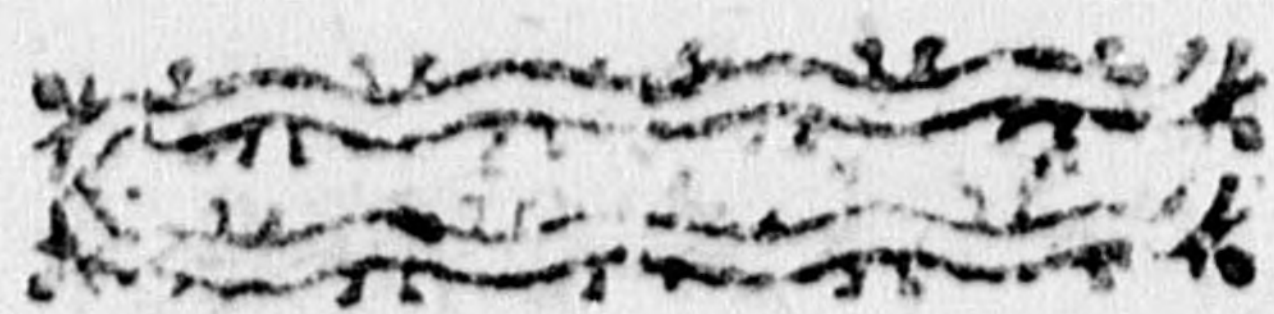
fogytáig, szabad élést és szállást. A' két hátra-maradott ifju Grófotokák, mind testvérek mind ketten 70 ezer ezstendei jövedelmet nyertenek. A' két Kis alszonyok mindenik 1500 forint ezstendei fizetést kaptanak; és ezen kívül az öregebbik 40-ezer, az ifjabbik pedig 30 ezer forint Kapitálíst. — A' Házi Tisztek és Tselédek az örvegy Grófné hatalma alatt maradtak, és a' két örökségben következő Ur-fik-is ennek Anyai hatalmába ajánltattak. — Bétsben a' Pápa Nuntziussánál lévő Kantzellárius *Abbeé Curazo* Ur 8 napoktól fogva el veszett, és mint-ha a' föld nyelte volna-el, ugy nem tudatik hól van, a' mint a' Bétsiek közönségesen beszélnek — ha rá találunk, meg-irjuk, hól volt. — F. M. L. *Deszszel* meg holt. — Ez a' hir tegnap érkezett Bétsbe: u. m. Az Anglus Király egy Levele által ezt nyilatkozattatta ki a' Parlamentumnak, hogy ő a' Nemzetnek kedve ellen is azt kénytelenítettik tudtára adni, hogy a' Muszka Tsászárnénak kevélysége őtet kényszeríti, az ő Közben-járóságát a' Porta és az Orosz Udvar között, fegyveres kézzel igazítani. Azt gondolja annak-okáért, hogy a' Nemzet egy perzentésig sem fogja őtet ezen tzeljában akadályoztatni, melly szerint a' Státusnak azon hasznáért, mellyet ez által a' Portától fog nyerni, minden szükséges segittségét ajánlni fogja. — Ha igaz ez — ha igaz, hogy a' Pruszlaus Követ *Szisztovat* oda hagyta — vagy tsufságba marad Anglia és Pruszizia 's ugy lesz békeisége a' Portának a' Muszkával, vagy még nagyobb tűz támad Európában: de akár hogy legyen, a' mi békeiségünk bizonyos — a' Muszka pedig a' többit mind meg fogja ostorozni; mert neki pénzt és fegyveres népet eleget adnak mások, és így a' Portának tsak ugyan vesztetni kell. — Hát ha még igaz talál lenni az, a' mit egy Ujságiró álmodott: t. i. hogy a' Svéd Király fogja nyerni a' Lengyel Koronát, és a' *Kéthidi* (*Zveibrücki* Hertzeg) 9-dik Vállasztó Fejedelemmé lesz. Sok van még hátra !!! —

Méltóságos R. Sz. B. Gróf Althán János Ur ö Nga, mint Ns Zala Vármegye' Fő Ispánnya; a' nevezett Ns. Vármegyének, ezen folyó esztendőben Febr. 22 dik napján tartatott köz Gyülekezetiében, némely visszszájkodásoknak el háritása végett, így szollott a' Megyebéli Rendekhez:

Tekintetes Karok és Rendek, Megyénk' Nemes Tagjai! Nagyon örvendek, hogy a' minapi Közgyülekezetiünk után, három hónap mulva, ismét szerentsém vagyon, a' gondviselése'm 's igazgatásom alá bizatott N. Megyének Tettes Rendjeivel személynesen együtt lennem, 's a' köz-jóról együtt tanáskoznom. Olyan ohajtott szerentsém ez nékem: melyet nem három hónapig, de három hétig sem örömeft halasztottam volna, kivált illyen környülállásokban: de mivel kedves Hazánk' köz dolgai úgy vóltak mind ekkoráig függőben; hogy országos Gyülekezetiünk tsak nem minden nap vége felé lenni láttatott; nem örömeft tsináltam volna egy dologból kéttöt; tudván azt hogy ha Megyénk Küldötjei az Ország Gyüléséről haza érkeznek, akkor is közgyülekezetiünk el mulhatatlan lesz, a' Mi Vármegyénknek pedig ki-terjedése, kivált hoszszában, húsz húszonkét mértföldeket foglalván magában, tsak a' ki rendelt napnak ki-hirdetése-is sok időt és annyi időt kíván, hogy vélekedése'm szerint az alatt, Küldötteink-is meg-érkezhetnének: mivel azonban a' T. Vármegye már Substitutus Vice Ispány Ur Levele által, maga, láttatott kívánni töllem, hogy közgyülést hirdettesek: nem késtem azzal tovább; hanem ime ki-hirdettem; sőt azon ki-rendelt napon a' Tettes Rendeket feles számmal szivem egész örömeftel egybe gyölve szemlélem.

Igaz ugyan, hogy ezen ki-nyilt szivvel tett jelentése'mből, valaki, a' ki engemet, N. Megyének; 's egymáshoz való bizodalunkat nem ismeri, úgy vélekedhetne, hogy valami kedvetlen ok indit engemet arra; hogy éppen tsak magam elől ülése alatt kívánjak Gyülést tartani: holott egész a' kevélykedé-

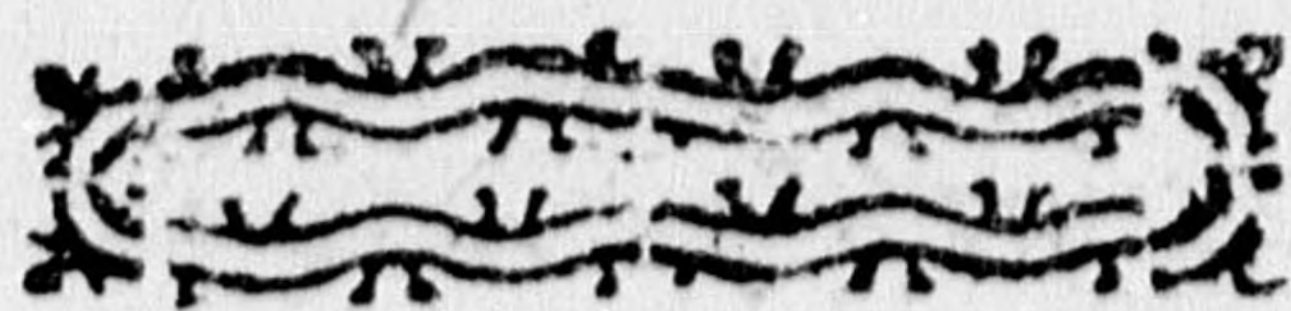
kedésig kell ditsekednem azzal, hogy ezen igazgatásom alá bízott Megyének szép tekintete vagyon, más Megyebéli Atyánkfiai 's Barátink előtt-is; hogy leg-közelebb az Ország Gyűlésere küldött Követjeivel nagy mértékben ditsekedhetik; sőt ha szabad kérkednem tsekély személlyemmel, öröömre szolgált Vármegyém betsülete érzése mellett magamnak is, midőn hivatalbéli Társaim; 's Hazám több érdemes Tagjai tapasztalhatták, 's abból talám N. Megyénkre is valami kis dísz ragaszthattak, hogy eleitől fogva mind ekkoráig változás nélkül, minden környülállásokban szám szivemmel meg-edgyezett; ugy annyira, hogy mind Vármegyémnek díszes vólta, mind az a' közt 's én közöttem való meg hitt barátság, méltán bátorrá tehetek engemet, hogy akármi nehéz környülállásokban is, szemelYES jelen létem nélkül-is köz Gyülekezetet hirdetteisek.

De azonban; a' már fel'yebb ki tett okon kívül, mely köz Gyűlésünket méltán halaszthatta, ösztönöött engemet egy különös, és tsak különös falánk közé szoritandó ok; ama, hogy noha egyébarant én is, hivatalbéli kötelelségem szerint az Ország Gyűlésén jelen lenni tartoznam szakadatlanúl; mindazáltal törvényes engedelem mellett onnan kiskorrig el távozván, tulajdon elől ülésem alatt kívánjam folytatni tanátskozásunkat: Ohajtanám hogy ne vólna az az ok 's nem is nyuglzm addig, míg véghez nem vízem hogy ne legyen; ez pedig az a' nemü nemü egyenetlenség, mely a' miatt Nemes és külömben nagyon díszes Megyénkbe már mint-egy belé rögzött; ugy addig is míg ki vitathalsék, az valik leg jobb betsületünkre, ha annak tovább terjedésivel magunkat mások szánakozására ki nem teszfzik, ez pedig annál szörnyübb, 's siratni valóbb egyenetlenség, hogy ezt nem egyéb hanem a' Vallásbéli külömbözés, izetlenség, 's vizázkodás okozza; melly szegény Hazánkban annyi rosznak vól szülő Anya eleitől fogva,

Ne tsudálkozzon azon senki, hogy én ezt olyan érzékenyül ismérem, és ilyen nyilván ki mondom: Elöttem áll N. Vas. Vármegye példája; mert nekünk kell tudnunk a' kik az Udvarhoz mostanában közelebb vagyunk; mit tett az a' Nemes Megye a' Vallás dolgába ki adott Királyi rendelés ellen? 's mi feleletet kapott azért, hogy gántsoskodott azon köz Biró ítélet tételében, a' kit az Ország Rendjei köz akarattal választottak egy ilyen nehéz dologba Birónak: Engedjék meg már most a' Te-kintetes Státusok, hadd mondjam ki nyilván, hogy tudom itt is egynéhány Megyebéli Tagoknak sziveket, a' kik a' hasonló félre vonásra nem csak hajlandók voltak, hanem hozzá is készültek: tudom pedig azt is hozzám Levélbe küldött nyilván való panaszokból, melly nehezen esett az ugy nevezett Protestáns feleknek, ezen Megyénk nem kevés számú tagjainak, hogy a' minapi köz Gyülekezetről új útaltatást küldöttünk Követeinknek a' Vallás dolgába; Országos végzés ellen; sőt a' mint Protestáns Atyánkfiai állítják, első Instructionkal is némü-némü képpen ellenkezve: a' minthogy azon, noha már az későn előtt, több Megyék Küldöttei is nem kevésbé tsudálkoztak.

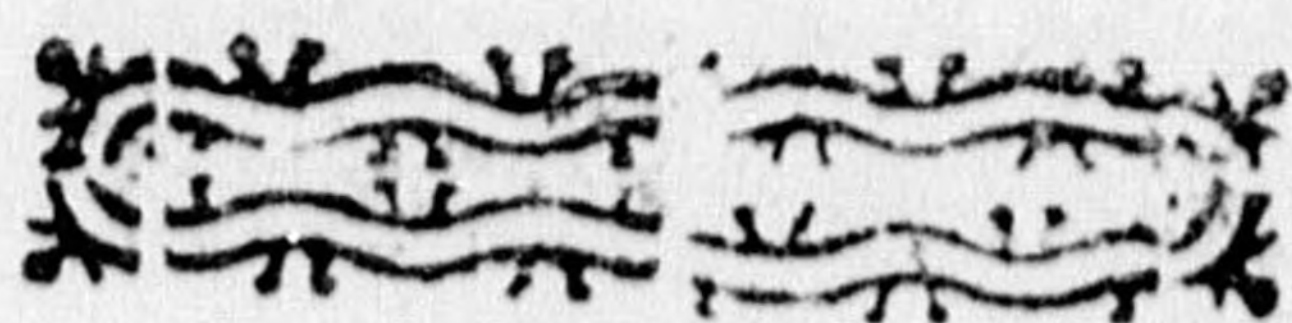
Elöttem forgottak mondom mind ezek, 's tudván most is az előtt való készülteket, 's egyszer-smind azt is, hogy fővebb Tárdja öszve gyülésünknek, a' Törvényes Fejedelemnek meg-koronázásán való örvendezés léfzen: nem akartam: hogy midőn Királyunk országglása kezdetét, örvendő Levelünkkel fogjuk idvezelni: akkor egyszer'smind vagy valamely előre készült vokok többségével tsinálendő kedvetlen vizsgálta irást tégyen N. Megyénk, vagy pedig tulajdon maga testében, ez az egy egész, ez a' kis Köz társaság, melynek nevezete mindenkor szent a' Tagoknak vizsgálta vonása miatt olyan valami, tsudálatos vizontagságokat szenvedjen, a' mellyek a' természeti Törvényekbe belé tanúlt, szemesebb Világ előtt Nemzeünknek több gyalázatjára szolgáljanak; mint a' nagyobb tagnak, az egész Ország-nak,

nak, egymással ellenkező részei; mivel a' mint az öszve nem férhetés ritkább egy kis Kerületben mint egy nagy tagban, ugy bizonynyal utálatosabb és veszedelmesebb-is.

Ne gondoljon engemet senki az ilyen nyilván való ki-fejezésekért, hitemmel 's Szent Vallásommal ellenkező 's nem gondoló embernek; szeretem én-is szintugy vagy talám jobban, mint a' ki kellenül buzog, azt a' hitet mellyet születésemmel vettem; de éppen ez az a' mi neveli bennem az emberi szeretetet; éppen ez az, a' mi emlékeztet, mind ezen Nemes Megye, mind az Ország színe előtt le tett Hitemnek szentségére.

Az Isten adná (mert minnyájan annak hiszünk 's azt imádjuk) hogy ezt az ember szerető, ezt a' nem személyly válogató jámbor indulatomat közölhessem, rész-szerint példám, rész-szerint nyájas társalkodásom által mind azokkal, a' kik köztünk részre hajlók, 's viszálykodást szeretők vólnának. Azt fogom fő szerentséjim közzé számlálni, ha ezután is barátsággal; mert ugy tartom, hogy még eddig valamint semmi részre hajlást bennem senki nem tapasztalt; ugy azt sem veti szememre, hogy Várme-gyém figyelmetelenségét magamra, erőltetve, vagy valamely uralkodás-képpen akartam volna vonni; azt fogom, mondom, leg-főbb szerentsémnek tartani, ha ezután-is Megyém Nemes Tagjainak, velem egyet értését tsupa tsendességgel, 's állandó barátsággal fogom meg-érdemleni; 's ugy lehetek Fő, és olyan Fő, mint a' ki a' Tagoknak velem való egyet értése nélkül fő lenni nem akarok, 's boldog igazgató nem-is lehetek. Egy szóval azzal kívánok Hivatalommal mind addig mig ezt viselem ditsekedni, hogy ne valamelly hatalom mutatással igazgassam Megyémet, hanem szives barátsággal támogathassam elsőségemet, 's ezzel vihessem véghez azt-is, hogy a' köztünk való akárminémü idegen-ség, közüllünk örököszen számki-vettefsen; 's azt kérem a' T. Rendektől-is, hogy engemet mind-ezek-re,

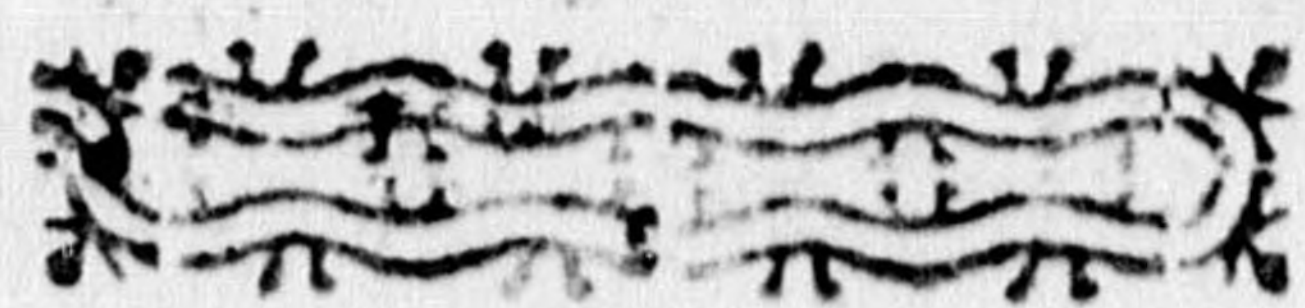
re, hasonló Nemes magok alkalmaztatásával segit-
tsenek.

Hagyván tehát a' Vallásbéli pert, és az abból származható kedvetlenségeknek el igazítását azokra, a' kikre az egész Ország bizta, 's arra a' per olz-
tóra a' kit a' Törvény és tulajdon magunk arra vá-
lasztottunk; mi most ezen köz-gyülekezetünkben;
mint egy Isten teremtsi, egy Házi Gazdának egy
Atyának Fijai és tselédi, egyenlő akarattal, fel-ol-
vasván az örvendetes Hir-adást, ditsőitsük az Istent
a' ki nekünk jó Királyt adott; örvendjünk a' Ki-
rállynak 's Levél által jelentsük örömünket; töröl-
jük-el szivéből, a' talám rollunk-is származhatott
kedvetlen vélekedéseket: Örvendjünk Nádor-Ispá-
nyunknak, 's jelentsük szives örömünket a' ki már
valaha bé töltötte, sőt Királyi születéssel ékesítette
Nádor-Ispányi üres Székünket, és e'-béli szives ör-
vendezésünk közt kiáltsuk minnyájan: Ellyen a'
Király! Ellyen a' Nádor Ispány! Ellyen a' Nemes
Magyar Nemzet.

Munkáts 12. Febr. — „Azon Kovátsné kit a'
Munkátsi Tanáts, a' Városi Orgonistától lett 40
forintoknak el-lopásáért, 24 korbátsal meg-ajándé-
kozott, és a' ki hogy az ítélt büntetést el-kerülhes-
se, viselősnek tettette magát, kit minekutánna *Ná-
gel* nevü Feltser meg-visitált volna, ki sülvén tsa-
lárdsága, tsak ugyan az említett Tanáts, meg-ko-
bátsoltatott; és a' ki hogy ezen rajta esett szégyen
vallását, a' Tanátson, és a' Feltseren meg-bolzúl-
hassa, egy Verbunkos Katonával, és más hozzá ha-
sonló jó féle Banyákkal öszve szürvén a' levelet, a-
zoknak segittségekkel egy akkor nem régen el-te-
mettetett, ártatlan kis gyemeket a' Katholika Te-
metőből ki-vájt, és azt, mintha ő szülte volna ma-
ga alá tette, nagy erős betegneknek tettetvén ma-
gát; sőt hogy tsalárdságát jobban el-titkolhassa, az
utolsó kenetet-is fel-vette, 's a' t. — A' Munkátsi
Dominium Tömlötzből, ez előtt mint egy harmad-
fél héttel, mitsoda fortéllyal szökött-el, kivántam
az Urnak tudtára adni. — — Ezen Kováts-
né

né ugyan-is, hogy a' már várt büntetést el-kerül-
 hesse, először éjjel anya-szült meztelen vetkezőn,
 a' Tömlözt Kéményén, a' nagy füstöt fel se vé-
 vén, ki-bujt; kit is egy akkor szerentséből künn
 lévő Hajdú meg látván, éjjel járó gonosz Léleknek,
 vagy is Kisírtetnek gondolt lenni, és ijjedtében, a'
 sok egy-mást erő Kereszt hányások, és Szent Kólts,
 's Szent Kereszt veszesd el, kiáltása között, el-kez-
 di szegény a' Poklonát verni; annakutána pedig a'
 több hasonló kemény szivü Hajdú Társait, segit-
 tségre kiábálni, ezek-is meg-halván az idétlen for-
 ma kiábálásnak a' hangját, egyszeribe ki szalad-
 tak, nem tudván mibe légyen a' dolog, de hasonló
 bátorságot mutattak ök-is, mert meg látván a' Ké-
 ményen ki-bujt, és már a' Tömlözt-tetején járkáló
 meztelen Kisírtetet, mindnyájan a' sok Kereszt há-
 nyások, és Szent Kólts, Szent Kereszt veszesd el
 kiáltások között, házokba bé-szaladván, az ajtót
 nem csak bé-kötsolták, hanem bé is tövekeltek.
 Ezen gonosz Kisírtet, szerentsésen el-tünhetett vól-
 na még akkor, de egy részeg Hajdú lévén közöttök,
 ki-is a' Tömlözt házból, egy üres puska akadván
 a' kezébe, erőszakosan ki-ment, hogy majd a' Ki-
 sértetet keresztül lövi, és a' midön a' puskát réá-
 tsappantotta vólna, meg-ijjedvén a' Kisírtet-is a'
 Haláltól; meg szollalt, hogy ő nem Kisírtet, ha-
 nem a' Tömlöztbe lévő Kovátsné vólna, és mivel
 a' Tömlöztbe nem szenvedhette a' nagy meleget,
 csak hűteni magát ment volna ki a' Kéményen,
 melyre a' Hajdú monda: hiszem ilyen atta, terem-
 tette, nintsen az Arest-mba fűtő, hogy meleged
 vólna, ő pedig felel: eléggé süti őtet, a' várandó
 büntetésének melege. No ekkor nem sülvén el mes-
 tersége, a' Tömlöztbe bé-vitetett, és már máskép-
 pen próbállya lehető szabadulását elől mozdítani;
 de hogy? Ugy hogy az Strása Hajdukat, éjjel
 nappal borral vendégli, ugy annyira, hogy mind-
 nyájan meg-részegedvén, el-aludtak, és csak egy
 Katonából lett, *Dudura* nevű Hajdú vólt fel, en-
 nek pedig mind addig beszél, és kéri, hogy szép
 szerel-

Szerelmes, és bújja mézes beszédével a' véle való paráznalkodásra réá vette, a' Hajdúnak-is, a' ki már a' bortól többet látott kelletnél, fel-buzdulván a' Kovátsnéra a' vére, a' midön ki-nyitván, még egyszer vénségére (mert 58 esztendő's Legény volt) áldozna, a' Kovátsné az Tömlötz ajtaja megé húzván magát, ki-ugrik, és a' Hajdúra, az ajtót réá lakatolván, a' lábán lévõ keresztvátsal, egy *Hucza* nevü Szeretõjének a' lován ugy el illantott, hogy a' sok keresés után-is, mái napig is oda van. Melly megtaláltatását látván a' Hajdú, reménykedni kezd Hajdú Társainak, hogy eresztenék ki, mert a' letéttségbe kétségbe esik, meg-beszélvén, mi képpen járt légyen, de ezek-is nem lietvén a' ki szabadításal, meg-jelentették először a' dolgot a' Tisztartónak, kitől is olly parantsolat adódott, hogy mind addig maradna azon árestomba, melybe jó kedvélõl bé-ment, valaméddig tsak a' Kovátsné elé nem kerülne; de annakutánna látván hogy sohol is nem vólta, 40 jó féle pálzával, a' Hajdú is, úti költségre meg-ajándékozott. Tsudálkozásra méltó, hogy ezen Kovátsnét Férje még most-is, minden nap sirattya.)

Munkátsón 17 dik Januáriusban Szivárvány látatott az Egen, 29-dikén pedig Menydörgés hallatott, és a' 21 dik usque ultimam January oly szép meleg Napfény vólta, hogy a' szegénység egy ingbe, gatyába, és meztláb járt. — Ugyan itt Munkátsón 8 dik Jan. a' 'Sidók õ Felsége szerentsésen lett uralkodásáért, vagy akarom mondani, meg-koronáztatásáért, ágyu lövöldözések között, *Te Deum Laudámust* tartottak, de tsak a' Sinagógában vólta az ágyuzás, és a' Rabbin ollyan Prédikátiót tett, hogy nem gyözte a' sok *Abrahám* Maradékának a' Salakja a' sok Vivátot, mind õ Felsége számára, mind pedig a' Prédikáló Contójára, torkok szakadva kiábálni, ezt pedig tsak azért tselekedték, hogy talám õ Felsége-is Instántiájokra, elköz fogna lenni, a' Jéru'sálemi Templomnak tejendõ fel-építésében.

Kás-onyba, ez előtt két héttel egy Jobbágy Asz-
szonynak négy Fiai születtek, még pedig mind olly
nagyok voltak, hogy ha tsak egy lett volna, még-
is elég nagy lett volna. Már mind meg-hóltak, de
az Anya nem sokára fel-épül.

A' fent meg irt Kovátsné *Cásusza*, a' ki jött Uj-
ságba, ugy van, mintha Miskóltzon történt volna,
pedig Munkátszon történt. — Itt körül belől, már
három, vagy négy elztendőtől fogva, felettébb sok
kettős gyermekek születtek, és többnyire mind él-
nek, és egyik Fiú, a' másik Leány szokott lenni.

Frantzia Ország. — A' Királyhoz, Attya után
vérséggel köttetett Hertzegnék *Romába* szándékoztak
vólt e' folyó hónapban; de meg-értvén a' Népnek
azon való gyanús nyughatatlankodását: le-tettek
szándékjokról. — Febr. 4-dikén, az Atyafiak' ösz-
ve-házásodásokat fel szabadító engedelem adásokról
(Dispensatio) vólt szó a' Nemzet Gyűlésében; 's el-
végeztetett, hogy a' Püspökök adják ezentúl a' ma-
gok Megvéikben, minden fizetés nélkül az említett
házafodásokra való engedelmeket. Erre fel szollalt
Darnaudat Ur, 's elébe terjesztette a' Gyűlésnek,
hogy a' Protestánsoknak a' Kantzelláriához kellene
az e' féle engedelmekért folyamodni: az nem saj-
nálja a' maga pénzét, tsak hogy szerentséssé tehes-
se magát; a' melly Protestánsnak ellenben nintsen
tehettsége, kéntelen egy olly házas Társtól el-ma-
radni, kihez ragaszkodik szive. “ Igy folytatta to-
vább beszédét *Darnaudat* Ur: „ Az Urak nem a-
karnak, úgymond, meg engedni egy ilyen egyenet-
lenséget a' Katholikusok és Nem-Katholikusok kö-
zött, kik hasonló értelemben Polgárjai ugyan azon
Országnek: ehez képest fel teszem végezni való tár-
gyúl az Urak eleibe, hogy a' házossági engedelmek
szintén ugy fizetés nélkül adassanak a' Nem-Katho-
likusoknak, valamint a' Katholikusoknak. “ — —
Ezen fel tételt, el-fogadta a' Nemzet Gyűlése.

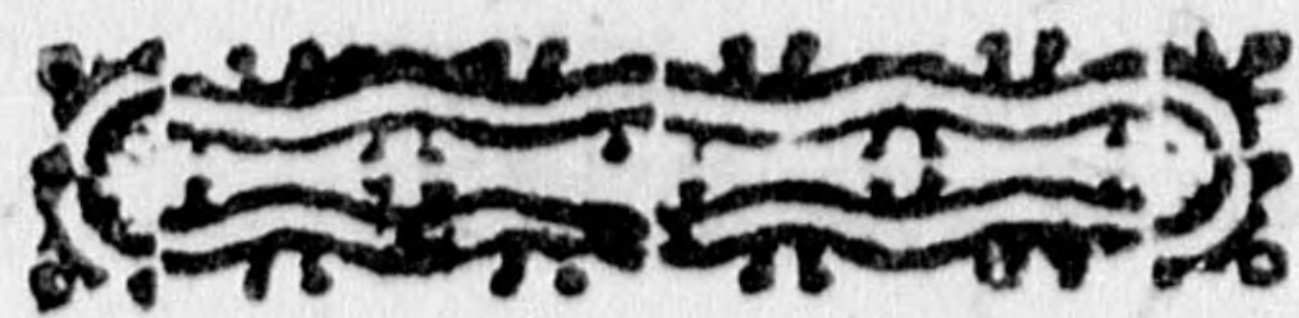
Febr. 5 dikén délután, azt tette fel *Chasset* Ur a'
Nemzet Gyűlésében, hogy a' Protestáns Prédikáto-
rokat-is ugy kell nézni, mint papi Tisztviselőket:

arra nézve, ő közzülök se kellene senkinek megengedni a' közönségesen való prédikállást, míg le nem fogta tenni a' Papoktól kivánt polgári hitet. Ezen fel-tételre, némely vetélkedések után réa állott a' Gyűlés. — Febr. 8-dikai Ülésében azt állította-meg a' Nemzet Gyűlése, hogy az olyan Püspökök, kik a' polgári hitnek le nem tételéért elvesztik püspöki hivatalokat, 12000 Livrát kapjanak esztendei fizetésül; a' Plébánusok pedig 500 Livrát.

Anglia. — A' *Tamefis* (*Themse*) folyó vizéből olly bővséggel nyomúlt ki a' viz, ezen hónapnak 2 dikán Londonnál, hogy sok úttzákon tsónakokon kellett járni. Feles számú portéka tartó helyek vizben állottak, mellyből ki-mondhatatlan kár következett.

A' szeszonyi Curiositás' (tapogatódzás') szomorú gyümöltsei: — Egy jószágos, és ugyan tsak a' maga jószágában lakó Anglus Nemes-embernek igen szép Léánya vólt Angliában. Ennek látogatására mennek egykor néhány iffjú Dáma Barátnéjai: főtzéllyok mindazáltal a' vólt, hogy végire járhasanak valami módon, ha vallyon az ő Barátnéjok szerelemben vólna e' egy igen szép Nemes Iffjúval, kire sok Dámák vágyódtak. Magától semmit-is ki nem tanúlhattak a' Barátnéjoktól, mellyre nézve még inkább nevedett benne, a' titkokat felsegetni 's ki-tapogatni kívánó aszszonyi indulat. Tudták, hogy az említett Iffjú el-útazott 14 napra. Ugy tsinállyák-ki tehát a' dolgot, hogy az alatt két Iffjak érkeztek fekete fátyolosan a' házhoz, kiket midőn kérdeznének, ki hólt vólna meg: a' házi Kisaszszony gyanított Szeretőjét nevezték. Ekkor szolgalmatosan vigyáztak a' Dámák Barátnéjokra, de semmi változást rajta nem tapasztaltak; 's azért-is meg szüntek gyanakodni. Ezzel, el-öszlott a' Társaság. Estvére, midőn öszve gyűltek vólna vatso-rára, nem látják magok között a' házi Kisaszszont. A' Barátnéi fel-mentek érette, hogy majd le-hivják: 's hát a' szobája' ajtaját belőlről bé-zárva találták. Minekutánna sok kiábálásaikra se adódott vólna
semmi

semmi válasz, bé törték az ajtót. Mingyárt szemekbe akadt a' szegény Barátnéjok, ki magát harisnyája' kötőjével meg fojtotta. Ezen gyálzos látás ugy meg-háborította őket, hogy kivált ketten közzülök egészen eszeken kívül láttattak lenni. — Midön a' szép nemes Iffjúnak értésére esett volna Kedvese' szerentsétlensége: szivének szegezte pisztolyát, 's véget vetett életének. — Illy iziv és természet lakik egy Anglusban!

Lofontz 12. Febr. — A' Közönséges Társaság köz Veteményes Kertyeinek, az Oskoláknak virágzások az, a' mi kiváltképpen, minden igaz Hazafiaknak figyelmeteliségeket meg-érdemlik: és vizont ezen figyelmeteliség az, a' mi ezen köz Veteményes Kertekbe fáradozó Tanítóknak, 's Tanulóknak szorgalmatosságokat, élelzi, 's megjutalmaztattya. — Illyen virágzásával, 's bölts Elöl-járóinak illyen figyelmeteliségevel, ditsekedhetik valóba, a' Lofontzi Ref. Gymnásium, most, a' mikor Bőjt elő Havának 7-dik napján el-kezdett köz-meg-visgálásnak, (vagy az ugy nevezett Examennek) napján, 's bölts Elöljáróinak jelen-létekbe, virágzásának, 's a' tisztelleges Tudományokba vett elő-menetelelének, világos jeleit adta. — Köz örömmel, tellyes meg-elegedéssel, 's meg-nyugováással, halgatták mindnyájan a' külömb külömb-féle Tudományokból fel-tett Kérdésekbe, egész bátorsággal, 's elmésséggel adott helyyes feleleteiket; a' külömböző hangokból ékesen ölzve egyeztetett énekléseket; álmélkodva szemlélték, az Irásba vett különös elő meneteleket, és némellyeknek a' Geometriára tartozó figuráknak, tsinos le-rajzolását. Mind ezek valóba nem kevés örömet okoztak a' figyelmetes Halgatóknak, 's nem kis reménységet nyujtottak a' felől, hogy ezek közzül sokan Hazának hasznos emberei fognak válni, de más részről, ezen tellyes meg-elegedés, a' Tanítók szorgalmatos fáradozásokat is meg-jutalmaztatta, a' Tanulóknak igyekezeteket pedig még inkább fel-ferkentette, 's meg-kettőztette. Meg-van tehát valóba a' köz meg-visgálásásoknak a' maga haszna mind az Elöljárókra, mind a' Tanítókra, mind a' Tanulókra nézve: !